

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 16:17

יציאת השבת: 17:16

כ"ד חשון תשע"ז

גיליון מס' 293

שאל אבירך וירגודך

שאלות ותשובות על הפרשה

עונג שבת

1. המוות-הצדעה לחיים!

שמה של הפרשה "חיי שרה" - חייה של שרה אימנו. אך הדבר המוזר הוא שהפרשה בכלל לא דנה בחייה של שרה, אלא מתארת את מותה ואת טקס הקבורה שלה. לאחר מכן ממשיכה הפרשה באותו הנושא, ומסיימת בסיפור על מותו של אברהם אבינו! אם הפרשה שלנו מדברת רק על מוות, מדוע היא נקראת בשם "חיים"?!
החיים הם כמו ספינה. בדרך כלל הספינות נחנכות לקראת השייט הראשון שלהן. אנו כולנו מלאים תקוות וציפיות שהספינה תשוט בבטחה ותשוב בשלום לנמל שלה. אך מה קורה לאחר שנים רבות, כאשר הספינה - חבולה וישנה - חוזרת אל הנמל ממנו יצאה? היכן נמצאות כל המצלמות והקהל הגדול? היהדות מלמדת, שזהו בדיוק הרגע המתאים לחגיגה האמיתית. זהו הזמן שבו אנו יכולים להעריך ולראות את ההצלחות הגדולות של הספינה הוותיקה. מסיבה זו ממש בחרה התורה להשתמש במוותם של אברהם ושרה, לצורך תרועה והצדעה לחיים המיוחדים שהיו להם.

כשהתורה מתארת את חייו של אברהם אבינו, היא משתמשת במלים: "ואלה הם ימי שני חיי אברהם". התורה משווה את הימים לשנים, ובכך מספרת לנו שלמרות שצמיחתו של אדם רגיל נמדדת בטווח של שנים, אצל אברהם ושרה - ניתן היה למדוד את הגדילה בטווח של ימים. שניהם התפתחו מדי יום ביומו כשהם חיים את ימיהם באופן מלא ומוחלט. לא משנה מה עבר עליהם, אברהם ושרה ראו בכל רגע בחייהם הזדמנות ללימוד וצמיחה. וגם אנחנו, כצאצאיהם, נדרשים לנצל כל התנסות בחיים לצורך גדילה וצמיחה. החיים הם התרחשות רצופה של ניסיונות ומאורעות ואין כלל מקום למושג 'לדון במקום'.

אש התורה

1. מדוע בציון שנות חיי שרה מוזכרת המילה שנה אחרי כל מספר? (כ"ג, א' רש"י)
לומר לנו שכל מס' שנים נדרש לעצמו. בת ק' כבת כ' שלא חטאה כי אינה בת עונשים, בת כ' כבת ז' ליופי.
 2. מדוע נקראה חברון בשם קרית ארבע? (כ"ג, ב' רש"י)
על שם ארבעת הענקים שהיו שם, והם: אחימן, ששי, תלמי ואביהם. וכן על שם ארבעת הזוגות הקבורים שם איש ואשתו: אדם וחוה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ולאה.
 3. מדוע נסמכה מיתת שרה לעקידת יצחק? (כ"ג, ב' רש"י)
מפני שע"י בשורת העקידה שנזדמן בנה לשחיטה, פרחה נשמתה ומתה.
 4. בכמה כסף קנה אברהם את מערת המכפלה מעפרון החיתי? (כ"ג, ט"ז)
בארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר, כסף שמתקבל בכל מדינה.
 5. מניין למדנו בעניין זה שדיבר הרבה ואפילו מעט לא עשה? (כ"ג, ט"ז רש"י)
שבתחילה אמר עפרון לאברהם "השדה נתתי לך...קבור מתך" אך אברהם ששונא מתנות ביקש לקנותה בכסף כמה שיבקש ממנו, עפרון ביקש 400 שקל כסף שזה סכום גדול.
 6. "וה' ברך את אברהם בכל"
- מה מרמזת המילה בכל? (כ"ד, א' רש"י)
המילה בכל בגימטריה בן, שמאחר שהיה לו בן היה צריך להשיאו לאישה.
7. לאן שולח אברהם את אליעזר עבדו? (כ"ד, ד')
לנחור, מקום הולדתו של אברהם, כדי שיקח משם אישה ליצחק.
8. מה הסימן שעושה אליעזר כדי לדעת מי האישה הראויה ליצחק? (כ"ד, י"ד)
שכאשר תבאנה בנות אנשי העיר לשאוב מים מן הבאר, הנערה שהוא יאמר אליה הטי כדך ואשתה והיא תאמר לו "שתה אדוני וגם גמליך אשקה", היא האישה הראויה.
9. מי היתה הנערה שעשתה כן ומדוע היא ראויה להיות אישה ליצחק? (כ"ד, ט"ו רש"י)
הנערה היא רבקה בת בתואל ממשפחת אברהם, היא היתה ראויה ליצחק כיון שהיתה גומלת חסדים וראויה להכנס בביתו של אברהם.
10. שתי שאלות שאל אליעזר את הנערה, כיצד ענתה לו עליהן? (כ"ד, כ"ד רש"י)
ענתה לו על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון, כששאל: בת מי את? ענתה לו בת בתואל, ועל השאלה השנייה: היש מקום לליני? ענתה לו גם מקום ללון, הוא ביקש לינה אחת והיא

הודיה

בשעה השלישית נכנס רב בית הספר וסיפר לתלמידיו: "שני אחים עבדו כל החורף לפרנסתם. כשהגיע האביב חזרו שני האחים לביתם כשבאמתחתם צרור כסף. כשהאח הראשון הגיע סמוך לביתו תקפוהו שודדים, חבטו והיכו בו. התגונן האיש והצליח להבריחם.

אך חבול ופצוע היה, ובשארית כוחותיו הגיע לביתו. האח השני הלך לביתו בשמחה, נכנס לביתו וחיבק בחום את משפחתו."

עצר הרב את סיפורו ושאל את תלמידיו: "מי מהשניים צריך להודות יותר לבורא שהגיע לביתו?" כל תלמידיו ענו פה אחד: "האח הראשון שקיבל מכות מהשודדים צריך להודות יותר, הרי ניצל בנס והגיע לבסוף לביתו". אמר להם הרב: "אמר האלשיך הקדוש: 'האח שהגיע לביתו בשלום ללא פגע הוא זה שצריך להודות יותר מהאח שקיבל מכות. הוא צריך להודות על שלא עברו עליו צרות, שהוא בריא ולא חבול.

אמנם גם החבול צריך להודות על שניצל, אך עדיין הוא חבול, לעומת האח השני שהגיע לביתו בשלום"

הודיה היא הכרת הטוב על מה שקבלנו. אך לעיתים אנו מודים רק כשאנו ניצלים ממחלה, ממקום סכנה. פונים לקב"ה ומשבחים, מהללים ומודים.

אומר לנו האלשיך הקדוש שאדם צריך להלל ולשבח, להודות ולקלט לבורא עולם על הטוב שיש עימו כעת! על החיים, על הבריאות, על המשפחה, על הפרנסה ועוד...

לא צריך לחכות לאירוע מיוחד כדי להודות לבורא, כל רגע שאתה חי על האדמה, בארץ הקדושה בבריאות איתנה תן הודיה. אדם הרגיל תמיד להודות על דברים קטנים, להכיר טובה על מה שקיבל יזכה בוודאי לקבל הרבה יותר.

בורא עולם מחכה להודיה שלך, מחכה להעניק לך הרבה יותר.

זהו שכרו של המכיר תודה...

לימוד יומי

אמרה ללון, כמה לינות.

11. **מדוע רץ לבן אח של רבקה לקראת אליעזר? (כ"ד, כ"ט רש"י)**

כיון שראה את הנזם והצמידים שנתן אליעזר לרבקה, אמר לבן בליבו בטח עשיר הוא אליעזר ולכן נתן עיניו בממונו.

12. **בדברי אליעזר למשפחת רבקה הוא אומר: "אולי לא תלך האישה אחרי", במילה אולי חסרה ו', מדוע? (כ"ד, ל"ט רש"י)**

מפני שהיתה לאליעזר בת והוא חיפש למצוא עילה שאברהם יפנה אליו להשיא את בתו ליצחק, אך אברהם ענה לו: בני ברוך ואתה ארוך ואין ארוך מדבק בברוך.

13. **מה נתן אליעזר לרבקה ומשפחתה לאחר שנתנו הסכמתם לכך שרבקה תבוא עמו לבית אברהם? (כ"ד, נ"ג)**

לרבקה נתן כלי כסף וכלי זהב ובגדים, לאחיה ואימה נתן מגדנות שהם מיני פירות של איי שהביא עמו.

14. **מניין למדים שאין משיאין את האישה אלא מדעתה ורצונה? (כ"ד, נ"ז)**

מהמילים: "נקרא לנערה ונשאלה את פיה" ואח"כ שאלו אותה: "התלכי עם האיש הזה ותאמר אלך".

15. **"ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב", מה פירוש המילה לשוח? (כ"ד, ס"ג)**

לשוח לשון תפילה. כמו שנאמר בתהילים: "ולפני ה' ישפוך שיחו", יצחק אבינו תיקן את תפילת מנחה שזמנה לפנות ערב.

16. **מהן המעלות שבהן נתברכה שרה אימנו וחזרו כשרבקה באה? (כ"ד, ס"ז רש"י)**

א. שכל ימי חייה היה ענן קשור באוהל מפני כבודה.
ב. ברכה היתה שורה בעיסה.
ג. הנר היה נשאר דולק מערב שבת לערב שבת והיתה שרויה אהבה ושלוש ביניהם.

כששרה נפטרה פסקו וכשרבקה באה חזרו.

17. **כמה שנים חי אברהם? (כ"ה, ז')**
אברהם חי 175 שנה ונפטר זקן ושבע ימים.

18. **"וקברו אותו יצחק וישמעאל", מה למדים**

מכך שיצחק הקטן נכתב לפני ישמעאל הגדול ממנו? (כ"ה, ט' רש"י)

למדים מכך שישמעאל עשה תשובה והוליק את יצחק לפניו, וזו השיבה טובה שנאמרה באברהם.

19. **איזו עוד הוכחה יש לכך? שנאמר אצל ישמעאל: "ויגווע וימת" ולא נאמרה גוועה אלא בצדיקים, ומכאן שחזר בתשובה.**

20. **אחרי מות אברהם ה' ברך את יצחק, במה ברכו? (כ"ה, י"א רש"י)**

ה' ניחם את יצחק בתנחומי אבלים וברך אותו שהברכות שה' ברך את אברהם יחולו גם על יצחק.

REBECCA

להצלחתו של נתנאל בן מיכל

חלימוד בעלון מוקדש

"הודו לה' כי טוב
כי לעולם זכרו"